

1. Φορέας ενός συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος μπορεί να είναι:

- α. μόνο Έλληνες
- β. μόνο αλλοδαποί
- γ. ο καθένας ανεξάρτητα από την εθνικότητα του
- δ. μόνο φυσικά πρόσωπα

Απάντηση: γ. ο καθένας ανεξάρτητα από την εθνικότητα του

Φορέας ενός συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος μπορεί να είναι ο καθένας ανεξάρτητα από την εθνικότητα του, ακόμη δηλαδή και η αλλοδαποί, εκτός από τις περιπτώσεις που το Σύνταγμα επιφυλάσσει την προστασία αυτή ρητά για τους Έλληνες.

2. Φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων αποτελούν:

- α. τα φυσικά πρόσωπα από τη γένεση ως τον θάνατό τους
- β. τα νομικά πρόσωπα
- γ. φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα μόνο των δικαιωμάτων που προσιδιάζουν στη φύση τους
- δ. το κράτος

Απάντηση: γ. φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα μόνο των δικαιωμάτων που προσιδιάζουν στη φύση τους

- Τα φυσικά πρόσωπα αποτελούν φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων από τη γένεση ως τον θάνατό τους.
- φορείς των δικαιωμάτων εκείνων που προσιδιάζουν στη φύση τους είναι και τα νομικά πρόσωπα, τα οποία μπορούν κατεξοχήν να απολαμβάνουν την προστασία της ιδιοκτησίας τους και της οικονομικής τους ελευθερίας.
- Το ίδιο το κράτος δεν αποτελεί φορέα δικαιωμάτων, αλλά τον κυριότερο αποδέκτη των υποχρεώσεων που αυτά δημιουργούν.

3. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αποτελούν φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων όταν:

- α. διαθέτουν σωματειακή μορφή
- β. φέρουν ιδρυματικό χαρακτήρα
- γ. είναι αυτοδιοικούμενα
- δ. είναι ανεξάρτητα

Απάντηση: α. διαθέτουν σωματειακή μορφή

Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αποτελούν φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων, όταν διαθέτουν σωματειακή μορφή, ενόψει της προστασίας των μελών τους, όπως οι Δικηγορικοί Σύλλογοι.

Τα **νομικά πρόσωπα ιδρυματικού χαρακτήρα**, εφόσον είναι αυτοδιοικούμενα ή ανεξάρτητα μπορούν να απολαύσουν συνταγματικά δικαιώματα, όπως οι ΟΤΑ και η καθ' ύλη αυτοδιοίκηση.

4. Οι στρατιωτικοί ως φορείς δικαιωμάτων:

- α. τελούν σε ειδική σχέση εξουσίασης προς το κράτος
- β. υφίστανται περιορισμούς ως προς όλα τα δικαιώματά τους
- γ. υφίστανται περιορισμούς ως προς συγκεκριμένα δικαιώματα και με βάση την αρχή της αναλογικότητας
- δ. όλα τα παραπάνω

Απάντηση: γ. υφίστανται περιορισμούς ως προς συγκεκριμένα δικαιώματα και με βάση την αρχή της αναλογικότητας

Περιορισμούς προς τα δικαιώματά τους μπορεί να δεχθούν κάποιες κατηγορίες φορέων που τελούν σε ειδική σχέση προς το κράτος, η οποία χαρακτηρίζεται ως «ειδική σχέση εξουσίασης». Ωστόσο, το στοιχείο της εξουσίασης δεν υφίσταται παρά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

5. «Άμεση» τριτενέργεια των συνταγματικών δικαιωμάτων:

- α. ορισμένα τουλάχιστον συνταγματικά δικαιώματα ισχύουν άμεσα στις ιδιωτικές έννομες σχέσεις
- β. τα συνταγματικά δικαιώματα διεισδύουν έμμεσα στις ιδιωτικές έννομες σχέσεις κυρώσεις που δεν προϋποθέτουν την διαπίστωση από το ΕΔΔΑ της παραβίασης της ΕΣΔΑ
- γ. δεν προβλέπεται στο ελληνικό Σύνταγμα
- δ. προβλέπεται στο άρθρο 25 παρ. 1 εδ. γ' του ελληνικού Συντάγματος, η οποία καθιερώνει ένα «τεκμήριο» υπέρ της ισχύος τους γενικά στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών.

Απάντηση: δ. προβλέπεται στο άρθρο 25 παρ. 1 εδ. γ' του ελληνικού Συντάγματος, η οποία καθιερώνει ένα «τεκμήριο» υπέρ της ισχύος τους γενικά στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών.

Υποστηρίζεται ότι η άμεση τριτενέργεια των συνταγματικών δικαιωμάτων και γενικά των δικαιωμάτων του ανθρώπου καθιερώθηκε πρώτη φορά **με την**

αναθεώρηση του 2001 με το άρθρο 25 παρ. 1 εδ. γ', δίχως να διευκρινίζεται με σαφήνεια η μορφή της ως άμεσης.

6. Η υποχρέωση για ανεμπόδιση άσκηση των συνταγματικών δικαιωμάτων

ισχύει:

- α. όταν η πολιτεία δρα με τη νομική μορφή και τα μέσα της δημόσιας διοίκησης
- β. όταν η πολιτεία δρα με τη μορφή και τα μέσα του ιδιωτικού τομέα
- γ. όταν φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα παρέχουν υπηρεσίες
- δ. όταν η πολιτεία δρα με τη νομική μορφή και τα μέσα της δημόσιας διοίκησης ή του ιδιωτικού δικαίου

Απάντηση: δ. όταν η πολιτεία δρα με τη νομική μορφή και τα μέσα της δημόσιας διοίκησης ή του ιδιωτικού δικαίου

Η δέσμευση για ανεμπόδιση άσκηση των συνταγματικών δικαιωμάτων ισχύει όταν η πολιτεία δρα με τη νομική μορφή και τα μέσα της δημόσιας διοίκησης ή του ιδιωτικού δικαίου είτε **η ίδια** είτε **μέσω φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, νομικών προσώπων δημοσίου ή και ιδιωτικού δικαίου**, ή ακόμη **ως παροχική διοίκηση**, παρέχοντας δηλαδή υπηρεσίες.

7. Αποδέκτες των δικαιωμάτων είναι:

- α. Το κράτος & ο δημόσιος τομέας
- β. Τα υπουργεία
- γ. Οι πολίτες
- δ. Η εκκλησία

Απάντηση: α. Το κράτος & ο δημόσιος τομέας

Βασικός αποδέκτης των συνταγματικών δικαιωμάτων είναι το κράτος και τα όργανα της κρατικής εξουσίας, είτε ως εκτελεστική, είτε ως δικαστική, είτε ως νομοθετική. Τούτο ισχύει όταν η πολιτεία δρά με την νομική μορφή και τα μέσα της δημόσιας διοίκησης, αλλά με τη μορφή και τα μέσα του ιδιωτικού δικαίου, είτε η ίδια, είτε μέσω φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα, είτε και μέσω φορέων του ιδιωτικού δικαίου τα οποία παρέχουν δημόσια υπηρεσία.

8. Το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι αναφέρεται σε:

- α. Ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία.
- β. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
- γ. Ανώνυμες εταιρίες.
- δ. Όλα τα παραπάνω.

Απάντηση: Ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία.

Το δικαίωμα ή η ελευθερία της συνένωσης ή αλλιώς του συνεταιρίζεσθαι περιλαμβάνει την ελευθερία τόσο των σωματείων που διαθέτουν νομική προσωπικότητα, όσο και των χωρίς αυτή απλών ενώσεων.

9. Η αρχή της τριτενέργειας των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι γνωστή και ως αρχή της _____ ενέργειας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

- α. κάθετης
- β. οριζόντιας
- γ. άμεσης
- δ. έμμεσης

Απάντηση: β. οριζόντιας

Βάσει του Άρθρου 25 § 1 εδ. γ' Σ, τα δικαιώματα του ανθρώπου τριτενεργούν, δηλαδή αναπτύσσουν ισχύ «και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν». Η αρχή της τριτενέργειας, άλλως οριζόντιας ενέργειας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κατοχυρώνεται ως άμεση τριτενέργεια, πράγμα που υπονοεί την άμεση κανονιστική ισχύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων στις έννομες σχέσεις μεταξύ ιδιωτών και όχι απλώς ως έμμεση τριτενέργεια, ήτοι ως κατευθυντήρια γραμμή ως προς την ερμηνεία των κανόνων του ιδιωτικού δικαίου.

10. Η έμμεση τριτενέργεια:

- α. απαγορεύεται ρητά
- β. δεν αποκλείεται η εφαρμογή της
- γ. επιτρέπεται ρητά
- δ. αποκλείεται σε κάθε περίπτωση

Απάντηση: β. δεν αποκλείεται η εφαρμογή της

Βάσει του Άρθρου 25 § 1 εδ. γ' Σ, τα δικαιώματα του ιδιωτικού δικαίου πρέπει να προσαρμόζονται στο τιθέμενο από τα θεμελιώδη δικαιώματα πλαίσιο. Στην περίπτωση που η ανωτέρω προσαρμογή πραγματοποιείται διά της αυτοπροσαρμογής του ιδιωτικού δικαίου στο Σύνταγμα, κάτι που

πραγματοποιείται μέσω της προσανατολισμένης προς το Σύνταγμα ερμηνείας των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου, ιδίως δε των γενικών αρχών και ρητρών, όπως η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη κλπ. (**έμμεσης τριτενέργειας**), δεν κρίνεται απαραίτητη η άμεση τριτενέργεια των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

11. Η τριτενέργεια των θεμελιωδών δικαιωμάτων αφορά:

- α. τα ατομικά δικαιώματα μόνο
- β. τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα
- γ. μόνο τα κοινωνικά δικαιώματα
- δ. και τα κοινωνικά δικαιώματα

Απάντηση: δ. και τα κοινωνικά δικαιώματα

Το άρθρο του Συντάγματος περί τριτενέργειας τυγχάνει εφαρμογής και στα **κοινωνικά δικαιώματα** και, ειδικότερα, όχι μόνον σε εκείνα που έχουν αμυντική διάσταση (π.χ. δικαίωμα στην υγεία) αλλά και σε εκείνα που έχουν προγραμματικό χαρακτήρα (π.χ. δικαίωμα στην εργασία - κοινωνικό δικαίωμα). Για την εφαρμογή της αρχής της τριτενέργειας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κρίνεται ως απαραίτητη προϋπόθεση (presupposition) η περίπτωση ύπαρξης σύγκρουσης μεταξύ θεμελιωδών δικαιωμάτων. Διακρίνονται δύο περιπτώσεις : εάν έχει ήδη λάβει χώρα στάθμιση των υπό σύγκρουση δικαιωμάτων από τον κοινό νομοθέτη, κατόπιν θέσπισης ειδικής ρύθμισης, παρατηρείται σύμπτωση της εφαρμογής του Άρθρου 25 § 1 εδ. γ' Σ με τον έλεγχο τήρησης της αρχής της αναλογικότητας. Στη δεύτερη περίπτωση, εν τη απουσία σχετικής ρύθμισης, δέον όπως λάβει χώρα «εύλογη στάθμιση» των δικαιωμάτων που τελούν υπό σύγκρουση από τον δικαστή, ο οποίος όμως θα πρέπει να κινείται εντός του πλαισίου των ισχυουσών συνταγματικών διατάξεων.

12. Φορείς της ελευθερίας έκφρασης είναι:

- α. ημεδαποί και αλλοδαποί
- β. μόνο νομικά πρόσωπα
- γ. τα όργανα της κρατικής εξουσίας
- δ. μόνο οι ενώσεις προσώπων

Απάντηση: α. ημεδαποί και αλλοδαποί

Φορείς του δικαιώματος είναι όλοι, ημεδαποί αλλά και αλλοδαποί καθώς και νομικά πρόσωπα, όπως τα πολιτικά κόμματα ή σωματεία και ενώσεις προσώπων, ενώ **αποδέκτες** στο σύνολό τους τα όργανα της κρατικής εξουσίας αλλά και οι ιδιώτες.

13. Βασικός αποδέκτης του συνόλου των συνταγματικών δικαιωμάτων είναι:

- α. το κράτος
- β. οι ιδιώτες
- γ. το κράτος και τα όργανα της κρατικής εξουσίας
- δ. η εκτελεστική εξουσία

Απάντηση: γ. το κράτος και τα όργανα της κρατικής εξουσίας

Βασικός αποδέκτης του συνόλου των συνταγματικών δικαιωμάτων είναι το κράτος και τα όργανα της κρατικής εξουσίας, τα οποία σύμφωνα με το άρθρο 25 §1, β' Σ: « ...υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιση και πραγματική άσκησή τους»

14. Φορείς της αξίας του ανθρώπου είναι:

- α. το κυοφορούμενο
- β. τα φυσικά πρόσωπα
- γ. τα α και β
- δ. τα νομικά πρόσωπα

Απάντηση: γ. τα α και β

Φορείς του δικαιώματος δεν μπορεί να είναι τα νομικά πρόσωπα, περιλαμβάνει όμως στο σύνολό τους τα φυσικά πρόσωπα ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, δηλ. και τους αλλοδαπούς. Σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων προστατεύει ακόμη και το κυοφορούμενο, αλλά και τα φυσικά πρόσωπα μετά τον θάνατό τους.

15. Φορείς του ασύλου της κατοικίας είναι:

- α. έλληνες πολίτες
- β. πολίτες κράτους μέλους της ΕΕ
- γ. αλλοδαποί
- δ. όλα τα παραπάνω

Απάντηση: δ. όλα τα παραπάνω

Φορείς του δικαιώματος είναι όλοι, έλληνες, πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αλλοδαποί, ανεξάρτητα μάλιστα με το αν διαθέτουν ιδιοκτησιακή σχέση με τον χώρο, ακόμη δηλαδή και αν είναι ένοικοι.

16. Φορείς του δικαιώματος στην πληροφόρηση είναι:

- α. όλα τα παρακάτω
- β. πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- γ. Έλληνες
- δ. αλλοδαποί

Απάντηση: α. όλα τα παρακάτω

Φορείς του δικαιώματος στην πληροφόρηση είναι έλληνες, οι πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και οι αλλοδαποί, ενώ αποδέκτες, τα όργανα της κρατικής εξουσίας στο σύνολό τους (δικαστική, εκτελεστική και νομοθετική) αλλά και οι ιδιώτες.

17. Αποδέκτης ενός δικαιώματος είναι:

- α. κάθε άνθρωπος
- β. εκείνος που δεσμεύεται από το δικαίωμα
- γ. εκείνος που το δικαίωμα έχει ως στόχο να προστατεύσει
- δ. τα νομικά πρόσωπα

Απάντηση: β. εκείνος που δεσμεύεται από το δικαίωμα

Αποδέκτης ενός θεμελιώδους δικαιώματος είναι εκείνος που δεσμεύεται από το δικαίωμα, βαρύνεται δηλαδή με την αρνητική ή θετική υποχρέωση που γεννά το δικαίωμα.

18. Η δημόσια εξουσία ως αποδέκτης θεμελιωδών δικαιωμάτων νοείται:

- α. τα όργανα της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης
- β. τα δικαστήρια
- γ. όλα τα παραπάνω/παρακάτω
- δ. οι ανεξάρτητες αρχές

Απάντηση: γ. όλα τα παραπάνω/παρακάτω

Τα θεμελιώδη δικαιώματα δεσμεύουν **όλα τα όργανα της δημόσιας εξουσίας**, όποια και αν είναι η νομική τους μορφή και όποια και αν είναι η λειτουργία που ασκούν.

19. Αποδέκτης των συνταγματικών δικαιωμάτων είναι:

- α. η παροχική διοίκηση
- β. η κυριαρχική διοίκηση
- γ. η ρυθμιστική διοίκηση
- δ. όλα τα παραπάνω

Απάντηση: όλα τα παραπάνω

Τα θεμελιώδη δικαιώματα δεσμεύουν όλα τα όργανα της δημόσιας εξουσίας, όποια και αν είναι η νομική τους μορφή και όποια και αν είναι η λειτουργία που ασκούν, τόσο την κυριαρχική διοίκηση (τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας) όσο και την παροχική διοίκηση (παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς τους πολίτες) και τη ρυθμιστική διοίκηση (π.χ. ρύθμιση της αγοράς).

20. Ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) είναι:

- α. υποκείμενο θεμελιωδών δικαιωμάτων
- β. αποδέκτης θεμελιωδών δικαιωμάτων
- γ. φορέας ατομικού δικαιώματος
- δ. φορέας κοινωνικού δικαιώματος

Απάντηση: β. αποδέκτης θεμελιωδών δικαιωμάτων

Ο ΕΦΚΑ είναι νπδδ, το οποίο ασκεί αποκεντρωμένη δημόσια εξουσία χωρίς λειτουργική αυτοτέλεια από το κράτος, έχοντας αμιγώς ιδρυματική μορφή. Ως τέτοιο, θεωρείται αποδέκτης ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

21. Το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι σε δημόσια αξιώματα το απολαμβάνουν μόνο:

- α. Έλληνες και αλλοδαποί
- β. όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια
- γ. έλληνες πολίτες και πολίτες ΕΕ
- δ. όλα τα παραπάνω

Απάντηση: β. όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια

Σύμφωνα με το Σύνταγμα και την εκλογική νομοθεσία η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι προϋποθέτουν (μεταξύ άλλων) την ελληνική ιθαγένεια.

22. Υποκείμενα του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις ευρωεκλογές είναι:

- α. όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια
- β. οι Έλληνες πολίτες και οι πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ
- γ. και οι αλλοδαποί
- δ. μόνο οι αλλοδαποί

Απάντηση: β. οι Έλληνες πολίτες και οι πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ

Στις εκλογές για την επιλογή των ευρωβουλευτών και των οργάνων των Ο.Τ.Α. το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι διαθέτουν και οι πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον φυσικά διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ηλικίας και εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

23. Αποδέκτες της ισότητας των δύο φύλων είναι:

- α. τα όργανα του κράτους
- β. οι εργοδότες
- γ. οι σύζυγοι στις μεταξύ τους σχέσεις
- δ. όλα τα παραπάνω

Απάντηση: δ. όλα τα παραπάνω

Φορείς της ισότητας μεταξύ των φύλων είναι καταρχήν οι Έλληνες αλλά και οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όμως και οι αλλοδαποί στο βαθμό που η ελληνική πολιτεία δεσμεύεται και από διεθνείς συμβάσεις για την προστασία των δύο φύλων. Αποδέκτες είναι όχι μόνον τα όργανα του κράτους (νομοθετική, δικαστική και εκτελεστική λειτουργία) αλλά και οι ιδιώτες, για παράδειγμα οι εργοδότες, η οι σύζυγοι στις μεταξύ τους σχέσεις.

24. Υποκείμενα της ελευθερίας συνάθροισης είναι:

- α. Έλληνες
- β. Αλλοδαποί
- γ. Έλληνες και αλλοδαποί
- δ. σωματεία

Απάντηση: γ. Έλληνες και αλλοδαποί

Φορείς του δικαιώματος είναι οι Έλληνες αλλά και οι αλλοδαποί, οι οποίοι προστατεύονται στην άσκηση του από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Αποδέκτες του είναι η κρατική εξουσία, και ιδίως η διοίκηση και τα δικαστήρια, που εξετάζουν τις προβλεπόμενες στο Σύνταγμα προϋποθέσεις άσκησης του.

Το δικαίωμα αναφέρεται και σε φυσικά και σε νομικά πρόσωπα, τα οποία μπορεί να συμμετάσχουν στη διοργάνωση της συνάθροισης ή σε αυτή καθαυτή, με τα μέλη τους.

25. Φορείς του δικαιώματος στην ιδιοκτησία δεν είναι:

- α. τα νομικά πρόσωπα
- β. τα φυσικά πρόσωπα
- γ. τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
- δ. η κρατική εξουσία

Απάντηση: δ. η κρατική εξουσία

Φορείς του δικαιώματος στην ιδιοκτησία είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα, ημεδαποί και αλλοδαποί, αν και επιβάλλονται ειδικοί περιορισμοί στους τελευταίους, όπως το ότι δεν μπορούν να αγοράσουν ακίνητα σε παραμεθόριες περιοχές για λόγους εθνικής ασφάλειας. Φορείς του δικαιώματος είναι και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που αυτοδιοικούνται.